

Stanovisko Výboru regionů – Jakost zemědělských produktů

(2010/C 175/04)

VÝBOR REGIONŮ

- připomíná, že kvalitní produkty jsou důležité, a proto si zaslouží podpůrný rámec, jenž by jim zajistil dlouhodobou stabilitu a návratnost investic, a to prostřednictvím opatření s tržní orientací, včetně právních předpisů, které by umožňovaly zavést označování s uvedením země produkce, a jenž by podpořil výrobní standardy Společenství;
- má za to, že bude třeba vypracovat hlavní směry, které by zajistily správné fungování modelu systémů certifikace a určitou jednotnost, co se týče tak důležitých aspektů, jako jsou minimální požadavky na kontrolu, aby se tak předešlo možné nevyváženosti mezi podobnými systémy;
- podporuje návrhy na vytvoření označování dobrých životních podmínek zvířat a uhlíkové stopy. Dále navrhuje, aby byla na evropské úrovni právně upravena integrovaná produkce;
- uznává význam obchodních norem, které si musí zachovat svůj povinný charakter; je však třeba zvážit jejich významný přezkum;
- považuje za podnětný návrh prozkoumat proveditelnost stanovení zvláštních nepovinných vyhrazených údajů pro „produkty horského hospodaření“ a „tradiční produkty“, přičemž se domnívá, že právě regionální orgány mohou hrát při jejich definování velmi důležitou roli;
- prosazuje zachování nástrojů CHOP (chráněné označení původu) i CHZO (chráněné zeměpisné označení);
- vyzývá Evropskou komisi, aby pro systémy CHOP a CHZO našla potřebné nástroje pro řízení produkce;
- přál by si, aby Evropská komise zdvojnásobila své úsilí o zpřísnění pravidel v rámci Světové obchodní organizace, aby došlo k pokroku v oblasti bilaterálních smluv se strategickými zeměmi a trvalo se na ochraně CHOP a CHZO v rámci ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement, obchodních dohod o boji proti padělání).

Zpravodaj:	pan Pedro Sanz Alonso (ES/ELS), předseda vlády autonomní oblasti La Rioja
Odkaz:	Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o politice jakosti zemědělských produktů
	KOM(2009) 234 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

Všeobecné aspekty

- vítá a velmi příznivě hodnotí sdělení vydané Evropskou komisí, jelikož je v něm patrný zájem o kvalitní zemědělské produkty a zejména o vypracování vhodného rámce, jenž by podpořil a zvýšil produkci kvalitních zemědělských produktů v EU a zlepšil jejich akceptaci spotřebiteli;
- domnívá se, že výroba kvalitních zemědělských produktů je důležitá zejména pro udržitelný rozvoj venkova a přispívá k dlouhodobému zachování krajiny daných regionů a jejich identity, jež jsou utvářeny zemědělci a chovateli dobytka a jejich výrobními postupy, kteří se tak podílejí na budoucím regionálním rozvoji;
- připomíná, že tyto produkce jsou důležité, a proto si zaslouží podpůrný rámec, jenž by jim zajistil dlouhodobou stabilitu a návratnost investic, a to prostřednictvím opatření s tržní orientací, včetně právních předpisů, které by umožňovaly zavést označování s uvedením země produkce, a jenž by podpořil výrobní standardy Společenství, zejména z oblasti potravinové bezpečnosti, ochrany životního prostředí a tradičních výrobních metod;
- vítá skutečnost, že sdělení Komise uznává, že jakost zemědělských produktů zásadním způsobem souvisí s tradicemi, rozvojem a udržitelností regionů; ty je však třeba podpořit a chránit prostřednictvím takových systémů jako zeměpisné označení, jež duševní vlastnictví musí být respektováno na celém světě;
- rád by Komisi připomněl, že musí být tím, kdo bude prostřednictvím konkrétních opatření prosazovat informování spotřebitelů, zejména těch evropských, o specifických vlastnostech produktů se zeměpisným označením, o jejich charakteristických znacích a jejich zvláštní vazbě na udržitelný rozvoj venkova;
- souhlasí s Komisí, že základními aspekty, jimž se je třeba při přípravě vhodné politiky věnovat, musí být informování a koherence a že je třeba se vyhnout přílišné komplikovanosti;
- má za to, že bude třeba vypracovat hlavní směry, které by zajistily správné fungování modelu systémů certifikace a určitou jednotnost, co se týče tak důležitých aspektů, jako jsou minimální požadavky na kontrolu, aby se tak předešlo možné nevyváženosti mezi podobnými systémy;
- přiznává, že v případě opatření týkajících se označování produktů je třeba stanovit obchodní normy EU, které by však měly být zároveň zjednodušeny;
- je přesvědčen, že ambiciózní politika jakosti potravin je nezbytná, pokud se má dosáhnout zásadního vývoje udržitelného evropského zemědělství, jež by bylo schopno odpovídajícím způsobem uspokojovat potřeby evropské společnosti a zvýšit svůj podíl na zahraničních trzích;
- je rovněž toho názoru, že je třeba náležitě před celou evropskou společností uznat, že evropští zemědělci a chovatelé dobytka vyvinuli značné úsilí s cílem přizpůsobit se náročným požadavkům týkajícím se životního prostředí, potravinové bezpečnosti a dobrých životních podmínek zvířat;

O požadavcích na hospodaření stanovených EU

11. má za to, že by bylo možné zvážit zavedení dobrovolného označení, jež by uvádělo místo hospodaření (místo sklizně zemědělských plodin, narození a chovu hospodářských zvířat, místo dojení dojníc atd.). Rovněž se lze zamyslet nad možností povinného uvádění místa původu produktu (v případě zpracovaných produktů se jedná o místo posledního podstatného zpracování), přičemž by se předem vyhodnotily výhody a nevýhody, které by přineslo toto opatření, jež je v případě některých produktů již povinné. To by nabídlo – díky uvedeným údajům – možnost odlišit evropské producenty a spotřebitelům by byly poskytnuty rozsáhlé a konkrétní informace;

12. podporuje návrhy na vytvoření označování dobrých životních podmínek zvířat a uhlíkové stopy. Dále navrhuje, aby byla na evropské úrovni právně upravena integrovaná produkce;

O obchodních normách

13. uznává význam obchodních norem, které si musí zachovat svůj povinný charakter; je však třeba zvážit jejich významný přezkum, co se týče zjednodušení a odstranění přebytných prvků, při zachování těch, které mají skutečný význam pro uvádění na trh jednotlivých produktů. Tento přezkum je třeba provést v úzké spolupráci s provozovateli a je nutné zavést mechanismus přezkumu, který by umožnil zavést změny dostatečně rychle a pružně. Pro usnadnění porozumění normám a jejich uplatňování musí být rozhodně zachovány specifické rysy odvětví;

14. považuje za podnětný návrh prozkoumat proveditelnost stanovení zvláštních nepovinných vyhrazených údajů pro „produkty horského hospodaření“ a „tradiční produkty“, přičemž se domnívá, že právě regionální orgány mohou hrát při jejich definování velmi důležitou roli;

O zeměpisných označeních

15. je proti sloučení tří stávajících systémů, aby tak byla zachována koherence systému a specifické rysy jednotlivých produktů. Stejně tak prosazuje zachování nástrojů CHOP (chráněné označení původu) a CHZO (chráněné zeměpisné označení). Oba tyto nástroje prokázaly svou užitečnost a byly velmi dobře přijaty producenty. Výbor však má za to, že je zásadně nutné zvýšit informační a propagační činnost související s těmito nástroji;

16. nezbytné je dle názoru Výboru rovněž zjednodušení nejen administrativních postupů, ale rovněž otázek, které se týkají registrace, údržby a správy, jež se mají vztahovat na provozovatele registrované v jednotlivých systémech;

17. souhlasí s možným uváděním těchto údajů na zpracovaných produktech v případech, kdy je možné dostatečně jasně určit původ použitých přísad a kdy producenti, na něž se uvedené chráněné označení vztahuje, povolí jeho používání;

18. zajímavé by dle jeho názoru bylo zvážit možné rozšíření požadavků na certifikaci na různé hospodářské subjekty v dodavatelském řetězci i na případy čerstvých výrobků, jako tomu bylo u ekologických produktů, a to s cílem zhodnotit jeho možné pozitivní aspekty;

19. zdůrazňuje, že celá řada subjektů zapojených do systémů CHOP a CHZO upozorňovala na to, že je nezbytné mít k dispozici nástroje umožňující regulaci výroby, a rovněž na skutečnost, že pokud tyto systémy nebudou mít k dispozici uvedené nástroje, hrozí jim zánik či ztráta hodnověrnosti a jejich charakteristické kvality, což by ohrozilo také sociálně výrobní síť na venkově v mnoha evropských regionech;

20. vyzývá Evropskou komisi, aby pro systémy CHOP a CHZO našla potřebné nástroje pro řízení produkce. Rozvoj regionů často souvisí s udržitelným rozvojem venkova; rozvoj venkova však nebude udržitelný, pokud systémy CHOP a CHZO nebudou mít k dispozici nástroje pro regulaci výroby, jež by zajistily rozumnou rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou a umožnily zvýšení produkce v míře úměrné růstu prodeje;

21. označení CHOP a CHZO patří mezi práva duševního vlastnictví, a proto by měla být povolena jejich dobrovolná regulace, tak jako u jakékoliv obchodní značky, a to jak z kvalitativního, tak z kvantitativního hlediska; tato regulace by navíc neměla být považována za čistě teoretický cíl, nýbrž měla by vést k udržitelnosti;

22. doporučuje prozkoumat otázky týkající se ochrany systémů CHOP a CHZO. Provozovatelé a regiony jsou názoru, že by měla existovat jen jedna úroveň mezinárodní ochrany. Proto žádáme Evropskou komisi, aby vyvinula úsilí s cílem zajistit maximální ochranu jednotlivých CHOP a CHZO i mimo hranice členských států, bez ohledu na její počáteční důsledky;

23. přál by si, aby Evropská komise zdvojnásobila své úsilí o zpřísnění pravidel v rámci Světové obchodní organizace, aby došlo k pokroku v oblasti bilaterálních smluv se strategickými zeměmi a trvalo se na ochraně CHOP a CHZO v rámci ACTA (Anti-Counterfeiting Trade Agreement, obchodních dohod o boji proti padělání);

O ekologickém zemědělství

24. vítá nedávné legislativní změny v této oblasti a rozhodnutí začít od roku 2010 používat nové ekologické logo EU; je přesvědčen, že toto opatření spolu s intenzivní prací evropských ekologických zemědělců zajistí významný rozvoj tohoto systému produkce, jenž je nanejvýš ohleduplný k životnímu prostředí;

O tradičních specialitách

25. souhlasí s Komisí v tom, že tento režim zatím nevyčerpal svůj potenciál, a podporuje návrh prozkoumat možnost zavedení konceptů jako tradiční produkt, za předpokladu, že tyto výrobky budou splňovat jasně vymezená a ověřitelná kritéria;

26. žádá Komisi, aby prozkoumala a následně zavedla potřebné systémy specifických podpor pro tradiční produkty i produkty horského hospodaření, které by v obou případech nakonec skutečně nahradily tzv. zaručené tradiční speciality;

O soudržnosti nových systémů EU

27. doporučuje Komisi, aby se ujistila, že budoucí systémy a iniciativy v oblasti jakosti budou soudržné, a to prostřednictvím proaktivního a pragmatického zhodnocení jejich přidané hodnoty a užitečnosti. Domnívá se, že je třeba zohlednit také potřeby spotřebitelů a jejich skutečný zájem na zavedení nových systémů;

O obecných zásadách pro soukromé a národní systémy certifikace potravin

28. podporuje iniciativu Komise zaměřenou na vypracování obecných zásad osvědčených postupů v oblasti fungování systémů souvisejících s jakostí zemědělských produktů a potravin a rovněž rozhodnutí nevypracovávat právní předpisy v oblasti regulace státních a soukromých systémů certifikace;

Závěrečná doporučení

29. vyzývá Komisi, aby vyvinula významné úsilí v oblasti informování o evropském systému jakosti potravin a jeho propagace,

tak aby byl orientován na evropského spotřebitele; je třeba systém posílit, ujasnit koncepty používané v jeho rámci a prosazovat spotřebu těchto produktů, čímž by se dosáhlo toho, že by se celá evropská společnost podílela na zachování výrobní sítě evropských venkovských oblastí;

30. Doporučuje Komisi, aby více ocenila strategickou úlohu, kterou my regiony plníme v oblasti produkce jakostních zemědělských produktů a potravin, a věnovala maximální pozornost požadavkům regionů v tomto ohledu, jenž je obzvláště důležitý pro lepší socioekonomický rozvoj regionů;

V Bruselu dne 10. února 2010

Předsedkyně
Výboru regionů
Mercedes BRESSO